

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí na území udržateľného mestského rozvoja Prešov na roky 2023 – 2030 s výhľadom do roku 2035

Podľa zákona č. 24/2006 Z. Z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov:

Mesto Prešov

2. Identifikačné číslo:

IČO: 00 327 646

3. Adresa sídla:

Mesto Prešov

Hlavná 73

080 01 Prešov

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:

Ing. František Ol'ha, primátor mesta

Mesto Prešov

Hlavná 73, 080 01 Prešov

tel.: +421 51 3100 101

e-mail: primator@presov.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie:

Ing. Janka Nemcová, PhD., poverená riadením oddelenia riadenia projektov

Mesto Prešov

Hlavná 73, 080 01 Prešov

tel.: +421 51 3100 161

e-mail: janka.nemcova@presov.sk

6. Miesto a čas na konzultácie:

Mestský úrad mesta Prešov, odbor rozvojových aktivít, oddelenie riadenia projektov

Konzultovať vo veci posudzovaného strategického dokumentu podľa § 63 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), je možné počas celého procesu posudzovania strategického dokumentu. Čas konzultácií sa určí „prípado po prípade“ prostredníctvom kontaktnej osoby a podľa požiadavky a dohody subjektov, ktoré prejavia o konzultácie záujem.

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov:

Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí na území udržateľného mestského rozvoja Prešov na obdobie rokov 2023 – 2030 s výhľadom do roku 2035

2. Charakter:

Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí na území udržateľného mestského rozvoja Prešov na obdobie 2023 – 2030 (ďalej len „PREŠOV 2030“) s výhľadom do roku 2035 je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý usmerňuje ďalší rozvoj územia udržateľného mestského rozvoja Prešov (ďalej len UMR Prešov), predovšetkým v oblasti hospodárskej, sociálnej a environmentálnej. UMR Prešov tvorí jadrové mesto Prešov a obce Haniska, Ľubotice a Záborské. UMR Prešov je súčasťou okresu Prešov, prirodzeného regiónu Šariš a Prešovského samosprávneho kraja.

Základné východiská pre spracovanie strategického dokumentu „Prešov 2030“ mesta Prešov a obcí tvoriacich územie udržateľného mestského rozvoja:

- končiaca platnosť súčasných strategických dokumentov, spracovaných v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov,
- návrh implementačného mechanizmu pre nové programové obdobie na roky 2021-2027 vo väzbe na čerpanie EÚ fondov, vychádzajúci z Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2021/1060, čl. 28 a 29, podmieňujúci podporu integrovaného územného rozvoja z EÚ zdrojov na základe integrovaných územných stratégií,
- výstupy procesu monitorovania a hodnotenia realizácie aktuálnych strategických dokumentov mesta Prešov a dotknutých obcí, vrátane parciálnych sektorových strategických dokumentov a priemet priorít územia do nového spoločného strategického dokumentu a súčasne nového PHRSR Prešovského samosprávneho kraja a Integrovanej územnej stratégie Prešovského samosprávneho kraja.

Členovia UMR Prešov uzatvorili 28. 02. 2021 memorandum o spolupráci na vypracovaní Integrovanej územnej stratégie ako Spoločného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí na území udržateľného mestského rozvoja Prešov, ktorý nahrádza samostatné PHRSR obcí. Dokument je vypracovaný v súlade s vyššie citovaným zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a rešpektuje Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2021/1060, čl. 28 a 29, vrátane využitia nástrojov územnej implementácie - integrovaných územných investícií.

Hlavné výzvy, na riešenie ktorých sa prioritne zameriava strategický dokument:

- demografické, sociálne a spoločenské výzvy,
- výzvy v oblasti fyzickej infraštruktúry, dopravy a životného prostredia,
- výzvy v oblasti hospodárskej,
- výzvy v oblasti dobrého spravovania územia a využitia medziobecnej a medzisektorovej spolupráce.

Vízia, strategické ciele, prioritné oblasti a navrhované intervencie, uvedené v strategickom dokumente, vychádzajú z dohody predstaviteľov mesta a aktérov územia o strategickej vízii a prioritných oblastiach rozvoja.

„PREŠOV 2030“ vychádza z princípu koncentrácie úsilia mesta Prešov a dotknutých obcí do troch prioritných oblastí rozvoja - PROSTREDIE, ĽUDIA, PROGRES a na výbere takých aktivít a intervencií, ktoré čo najefektívnejšie prispievajú k rozvoju spoločného územia udržateľného mestského rozvoja s dôrazom na zlepšenie kvality života v území.

3. Hlavné ciele:

Vízia

PREŠOV 2030 - správna voľba pre dôstojný život, spoluprácu, podnikanie a poznávanie.

Hlavný cieľ stratégie „PREŠOV 2030“

Vytvoriť podmienky pre všestranný rozvoj územia, využitie dostupných vnútorných a vonkajších potenciálov a zdrojov na zlepšenie kvality života v území a napĺňanie potrieb jeho obyvateľov a návštevníkov.

Za účelom dosiahnutia vízie a hlavného cieľa boli definované 3 prioritné oblasti rozvoja, konkrétne:

PRIORITA 1 - UDRŽATEĽNÉ A ODOLNÉ PROSTREDIE

Strategický cieľ 1.1: Podporiť dekarbonizáciu, udržateľnosť dopravnej infraštruktúry a energetiky

Strategický cieľ 1.2: Zlepšiť stav životného prostredia

PRIORITA 2 - SLUŽBY PRE DÔSTOJNÝ ŽIVOT

Strategický cieľ 2.1: Zabezpečiť kvalitné vzdelávanie pre potreby trhu práce

Strategický cieľ 2.2: Zabezpečiť dostupnú infraštruktúru, kvalitu služieb a podmienky pre vyššiu kvalitu života

PRIORITA 3 - STRATEGICKÝ ROZVOJ A DOBRÉ SPRÁVOVANIE

Strategický cieľ 3.1: Zlepšiť systém strategického plánovania, riadenia a spolupráce

Strategický cieľ 3.2: Využiť potenciál územia pre ekonomický rozvoj

4. Obsah strategického dokumentu:

Na základe predbežných analýz sa spracováva nový spoločný strategický rozvojový dokument, ktorý reflektuje aj širšie vzťahy územia a uplatnenie integrovaného prístupu.

Obsah strategického dokumentu:

1. Úvod - východiská, relevantné vstupy a popis prípravy dokumentu.
2. Analytické východiská, trendy a odhad budúceho možného vývoja - zhodnotenie súčasnej situácie, vrátane hodnotenia strategických a koncepčných dokumentov, kľúčové trendy vývoja, identifikácia vnútorného potenciálu vymedzeného územia a jeho špecifiká, identifikácia výziev - problémov potrieb, zhrnutie kľúčových zistení a odporúčania pre spracovanie stratégie rozvoja územia.
3. Strategická časť a rozvojová stratégia - vízia územia, strategické ciele a priority, definovanie vhodnej stratégie územia a vymedzenie priorít financovaných prevažne z EÚ fondov, strategickí sociálno-ekonomickí partneri.
4. Programová časť - strategické programy a navrhované intervencie, investičné a neinvestičné aktivity územia.

5. Realizačná časť, vrátane návrhu implementačného plánu, a plán monitorovania - nástroje/opatrenia/aktivity na implementáciu stratégie a osobitne definovanie tém a operácií financovaných z EÚ fondov, plán implementácie stratégie - rozdelenie úloh, činností a zodpovedností, časový harmonogram, implementačná štruktúra, identifikácia potreby aktualizácie alebo tvorby nového strategického dokumentu.
6. Finančná časť, vrátane návrhu finančného plánu - finančná stratégia, plán využitia zdrojov postupne na obdobie n+2 a výhľad (rozdelenie zdrojov podľa priorít, identifikácia predpokladaných finančných zdrojov).
7. Riziká implementácie a ich prevencia - identifikácia a zhodnotenie rizík implementácie programu (opatrenia, zodpovednosti za ich realizáciu, monitorovanie a hodnotenie).
8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania spoločného PHRSR - vo vzťahu k nadradeným a nižším úrovňam strategického riadenia, pre spolupracujúce subjekty a strategické dokumenty nižšej strategickej úrovne.
9. Prílohy

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu:

Spoločný strategický dokument sa predkladá invariantne. V rámci procesu posudzovania vplyvov dokumentu bude jeho obsah a v ňom navrhované riešenia porovnávané s nulovým variantom.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania:

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania Spoločného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja na území udržateľného mestského rozvoja Prešov na obdobie 2023 – 2030 s výhľadom do roku 2035, vrátane definovania zodpovednosti za jednotlivé fázy/kroky - vid'. uvedená tabuľka.

Fáza/ Krok	Obsah	Začiatok fázy	Koniec fázy	Zodpovedná osoba/partner
Fáza 1	Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác	09/2020	10/2020	Riadiaci výbor PHRSR
Fáza 2	Prípravné práce, spracovanie a schválenie Vstupnej správy, vrátane predbežnej vízie	11/2020	04/2021	Prípravný tím/spracovateľia Vstupnej správy, Riadiaci výbor PHRSR
Fáza 3	Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR	05/2021	11/2021	Riadiaci výbor PHRSR, tím pre koordináciu tvorby a implementácie PHRSR, experti
Fáza 4	Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR	10/2021	01/2023	Riadiaci výbor PHRSR, tím pre koordináciu tvorby a implementácie PHRSR, experti
Fáza 5	Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov	01/2023	07/2023	Riadiaci výbor PHRSR, tím pre koordináciu tvorby a implementácie

				PHRSR, experti
Fáza 6	Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR	08/2023	09/2023	Riadiaci výbor PHRSR, tím pre koordináciu tvorby a implementácie PHRSR
Fáza 7	Spracovanie návrhu Akčného plánu – zásobník strategických investícií	09/2023	09/2023	Riadiaci výbor PHRSR, tím pre koordináciu tvorby a implementácie PHRSR, experti
Fáza 8	Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR	10/2023	12/2023	Riadiaci výbor PHRSR, tím pre koordináciu tvorby a implementácie PHRSR, experti

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom:

Strategické dokumenty a politiky EÚ

- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovacom období 2021-2027
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo
- Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030
- Stratégia Rady Európy pre mládež do roku 2030
- EÚ Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie, COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050, COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania

Strategické dokumenty a politiky SR

- Národné priority implementácie Agendy 2030, ÚPVII SR
- Národný investičný plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, ÚPVII
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS), MDV SR, rok spracovania 2001, aktualizované 2011
- Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021-2027, MIRRI SR
- Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030, MH SR
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030, MDV SR, v platnosti

- Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, MŽP SR
- Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030, MŽP SR
- Koncepcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, MDV SR
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, MIRRI
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán do roku 2030, MH SR
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, MŽP SR, rok aktualizácie 2018
- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027, MIRRI
- Program Slovensko 2021 – 2027, MIRRI, schválený EK 23. 11. 2022
- Implementačná stratégia - systém integrovaného poskytovania zdravotnej starostlivosti: Modernizácia zdravotníckej infraštruktúry a zlepšenie dostupnosti kvalitných služieb v primárnej a akútnej lôžkovej zdravotnej starostlivosti, Ministerstvo zdravotníctva SR, rok aktualizácie 2018
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 - 2030, Ministerstvo zdravotníctva SR, obdobie 2014 – 2030
- Ďalšie sektorové koncepcné dokumenty SR

Strategické dokumenty územia UMR a VÚC

- Územné plány samospráv v rámci UMR Prešov (mesto Prešov, obec Ľubotice, obec Haniska, obec Záborské)
- Program rozvoja mesta Prešov na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025
- Stratégia udržateľného rozvoja dopravy mesta Prešov, mesto Prešov, 2015 - 2022,
- Akčný plán udržateľného energetického rozvoja mesta Prešov, mesto Prešov, rok spracovania 2018 - Závazok Dohovoru primátorov a starostov
- Základná stratégia adaptácie na nepriaznivé zmeny klímy na území mesta Prešov, mesto Prešov, rok spracovania 2018 - Závazok Dohovoru primátorov a starostov
- Program odpadového hospodárstva mesta Prešov, mesto Prešov, 2015 - 2020
- Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb, mesto Prešov, 2018 - 2025
- Potenciál mesta Prešov v oblasti Smart City, mesto Prešov, rok spracovania 2018
- Stratégia rozvoja kultúry mesta Prešov, mesto Prešov, 2021 - 2026 (2031)
- Systém energetického manažérstva mesta Prešov, mesto Prešov, rok spracovania 2020
- Program rozvoja bývania mesta Prešov do roku 2030, mesto Prešov, 2023 - 2030
- PHSR obce Haniska na roky 2015 - 2020, obec Haniska
- Komunitný plán sociálnych služieb 2018 – 2023, obec Haniska
- Nízkouhlíková stratégia obce Haniska na roky 2021 – 2031, obec Haniska
- PHSR obce Ľubotice na roky 2015 - 2023, obec Ľubotice
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Ľubotice na roky 2018 – 2027, obec Ľubotice
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Záborské na roky 2015-2025, obec Záborské
- Komunitný plán Záborské (2016 – 2025), obec Záborské
- Program ochrany obce Záborské pred lokálnymi záplavami, zosuvmi, suchom a na ozdravovanie klímy katastra obce, obec Záborské, rok spracovania 2021
- Naše Tri prúty, MAS Tri prúty, rok spracovania 2018
- Koncepcia rozvoja cestovného ruchu v regióne Dolný Šariš v kontexte širších vzťahov medzi prirodzenými destináciami a vzájomného prepojenia aktivít na území Prešovského samosprávneho kraja, OOCR Región Šariš, rok spracovania 2021

- Plán udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja (PUM), Prešovský samosprávny kraj, PUM definuje potreby kraja v oblasti dopravnej infraštruktúry pre obdobie 2025, 2030, 2040 a 2050
- Územný plán Prešovského samosprávneho kraja
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb v Prešovskom samosprávnom kraji na roky 2020 – 2025, Prešovský samosprávny kraj
- Stratégia PSK pre mládež na roky 2015 - 2020 s výhľadom do roku 2025, Prešovský samosprávny kraj
- Kostrová sieť cyklistických trás v Prešovskom samosprávnom kraji, Prešovský samosprávny kraj, rok spracovania 2018
- Quo vadis, Romale? Rómske komunity na území Prešovského samosprávneho kraja, Prešovský samosprávny kraj, rok spracovania, Prešovský samosprávny kraj, rok spracovania 2021
- Adaptačná stratégia PSK (v návrhu), Prešovský samosprávny kraj
- Nízkouhlíková stratégia PSK (v návrhu)
- Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2021 – 2025, Prešovský samosprávny kraj
- Ďalšie sektorové koncepčné dokumenty VÚC Prešov a UMR Prešov

8. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu:

Kooperačná rada UMR Prešov

Zastupiteľstvo mesta Prešov a zastupiteľstvá obcí Haniska, Ľubotice a Záborské

9. Druh schvaľovacieho dokumentu:

Uznesenie Kooperačnej rady UMR Prešov

Uznesenie Mestského zastupiteľstva mesta Prešov a uznesenia obecných zastupiteľstiev obcí Haniska, Ľubotice a Záborské

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie, vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy:

Realizácia „PREŠOV 2030“ nebude vyžadovať žiadne dodatočné vstupy relevantné pre posudzovanie z hľadiska vplyvov na životné prostredie. Konceptia spoločného strategického dokumentu je zameraná na zníženie materiálových a energetických vstupov do miestnej ekonomiky na vymedzenom území, podporu využívania obnoviteľných zdrojov a investícií do adaptácie na zmenu klímy. Naplnenie vízie a cieľov prostredníctvom konkrétnych projektov bude predmetom posúdenia podľa zákona, na úrovni posudzovania vplyvov na životné prostredie jednotlivých činností a dokument, ako taký, nevytvára priamy rámec pre projekty alebo činnosti podľa prílohy č. 8 Zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri spracovaní Spoločného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí na území udržateľného mestského rozvoja Prešov na obdobie 2023 – 2030 budú využité:

- správy z hodnotenia a monitorovania existujúcich rozvojových a strategických dokumentov mesta Prešov a obcí Haniska, Ľubotice a Záborské ,

- dostupné existujúce poznatky získané v rámci prípravných prác, osobitne dôležité strategické a koncepcné dokumenty (PSK, mesta Prešov a obcí tvoriacich UMR) zaoberajúce sa parciálnymi problémami, ktoré sú riešené v strategickom dokumente „Prešov 2030“,
- stratégie a koncepcné materiály s celoštátnou pôsobnosťou, Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program Slovensko, národné sektorové stratégie,
- výstupy z verejných diskusií s aktérmi (identifikácia problémov/výziev, cieľov a rozvojových zámerov aktérov v dotknutom území),
- požiadavky a rozvojové zámery zástupcov sociálno-ekonomických partnerov (ďalej „SEP“),
- súbory štatistických dát pre inventarizačnú a analytickú časť (primárne a sekundárne dáta),
- súbory štatistických dát (primárne dáta) získané na základe dotazníkových prieskumov,
- relevantné právne normy,
- odborné kapacity v území, ako napríklad vytvorené tematické pracovné skupiny, ktorých členovia a členky zastupujú široké spektrum organizácií a združení za jednotlivé definované oblasti a zabezpečujú prepojenie strategického dokumentu UMR Prešov na aktivity SEP.

Do strategického dokumentu boli kontinuálne, v procese jeho spracovávaní, premietnuté, resp. zohľadnené aj predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, rozpočtové a príspevkové organizácie mesta Prešov a jednotlivé orgány samospráv (poslanci zastupiteľstiev mesta Prešov a obcí UMR Prešov, primátor a vedenie mesta Prešov, starostovia a vedenia obcí UMR Prešov, komisie zastupiteľstiev mesta a obcí UMR Prešov).

2. Údaje o výstupoch:

Výstupom procesu plánovania je strategický dokument - Spoločný program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja územia udržateľného mestského rozvoja Prešov na roky 2023 – 2030 s výhľadom do roku 2035, schválený mestským zastupiteľstvom mesta Prešov a miestnymi zastupiteľstvami obcí Haniska, Ľubotice a Záborské. Citovaný dokument má v strategickíj časti formulovanú víziu, hlavný cieľ a priority, ktoré vyplývajú z identifikovaných problémov a výziev na území udržateľného mestského rozvoja Prešov.

Neočakáva sa, že strategický dokument bude mať priame výstupy, ktoré by mohli byť predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie. Definované 3 priority rozvoja UMR Prešov a stanovené ciele sú zamerané na optimalizáciu využitia zdrojov a zníženie výstupov ekonomických a iných činností relevantných pre posúdenie z hľadiska dopadov na životné prostredie.

Strategické ciele Spoločného PHRSR územia udržateľného mestského rozvoja Prešov na roky 2023 – 2030 s výhľadom do roku 2035

PRIORITA 1 - UDRŽATEĽNÉ A ODOLNÉ PROSTREDIE

Strategický cieľ 1.1: Podporiť dekarbonizáciu, udržateľnosť dopravnej infraštruktúry a energetiky

- Špecifický cieľ 1.1.1: Vybudovať udržateľný model multimodálnej a ekologickej mobility
- Špecifický cieľ 1.1.2: Nastaviť systém energeticky efektívneho rozvoja

Strategický cieľ 1.2: Zlepšiť stav životného prostredia

- Špecifický cieľ 1.2.1: Nastaviť koncepčný prístup k ochrane prírody a krajiny, prevencii rizík a adaptácii na nepriaznivé zmeny klímy
- Špecifický cieľ 1.2.2: Skvalitniť a zefektívniť systém nakladania s odpadom

PRIORITA 2 - SLUŽBY PRE DÔSTOJNÝ ŽIVOT

Strategický cieľ 2.1: Zabezpečiť kvalitné vzdelávanie pre potreby trhu práce

- Špecifický cieľ 2.1.1: Zlepšiť kvalitu a podmienky pre predprimárne a primárne vzdelávanie
- Špecifický cieľ 2.1.2: Uľahčiť prístup na trh práce všetkým skupinám obyvateľov a rozšíriť možnosti uplatnenia

Strategický cieľ 2.2: Zabezpečiť dostupnú infraštruktúru, kvalitu služieb a podmienky pre vyššiu kvalitu života

- Špecifický cieľ 2.2.1: Zabezpečiť dostupnosť kvalitných a integrovaných sociálnych a zdravotných služieb pre všetkých
- Špecifický cieľ 2.2.2: Vytvoriť podmienky pre zdravý životný štýl
- Špecifický cieľ 2.2.3: Zvýšiť bezpečnosť obyvateľov

PRIORITA 3 - STRATEGICKÝ ROZVOJ A DOBRÉ SPRÁVOVANIE

Strategický cieľ 3.1: Zlepšiť systém strategického plánovania, riadenia a spolupráce

- Špecifický cieľ 3.1.1: Vybudovať analytické, strategické, projektové a administratívne kapacity
- Špecifický cieľ 3.1.2: Podporovať digitálnu transformáciu vo všetkých oblastiach
- Špecifický cieľ 3.1.3: Podporovať medzisektorové partnerstvá

Strategický cieľ 3.2: Využiť potenciál územia pre ekonomický rozvoj

- Špecifický cieľ 3.2.1: Rozvíjať inovačný potenciál územia, podporovať vedu, výskum a všetky typy inovácií
- Špecifický cieľ 3.2.2: Rozvíjať potenciál pre kultúrny a kreatívny priemysel
- Špecifický cieľ 3.2.3: Rozvíjať potenciál územia vďaka komplexnej podpore podnikania

Pre hodnotenie a monitorovanie realizácie je v implementačnej časti strategického dokumentu vytvorený súbor merateľných ukazovateľov, ktoré umožňujú adekvátne vyhodnocovať plnenie cieľov Spoločného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja územia udržateľného mestského rozvoja Prešov na roky 2023 – 2030 s výhľadom do roku 2035. Definované cieľové hodnoty a jednotlivé míľniky očakávaného dosiahnutia cieľových hodnôt sú na úrovni priorít a strategických cieľov. Systém merateľných ukazovateľov umožňuje vyhodnotiť progres implementácie.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie:

Vzhľadom na povahu a ciele strategického dokumentu sú očakávané primárne pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie, ako aj na kvalitu života obyvateľov vymedzeného územia. V dokumente sú formulované strategické ciele a intervencie na dosiahnutie cieľov, ktoré sú prioritne alebo sekundárne zamerané na zlepšenie kvality životného prostredia.

Postupná realizácia intervencií na dosiahnutie cieľov, navrhovaných v strategickom dokumente, s využitím integrovaných nástrojov (integrované územné investície a integrované projekty/riešenia) podporí dosiahnutie pozitívnych vplyvov na životné prostredie. Koncipované sú tak, aby bola zabezpečená ich vzájomná synergia a komplementarita.

Aktuálne platná legislatíva na úseku ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia, ako aj povoľovací systém, ktorý zahŕňa posudzovanie vplyvov jednotlivých investičných zámerov na životné prostredie, prispievajú k zabezpečeniu minimalizácie negatívnych vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. Navrhnuté intervencie budú do územia včlenené tak, aby došlo k uspokojeniu záujmov a potrieb spoločnosti na jednej strane a súčasne nebola narušená ekologická stabilita krajiny. Konkrétne vplyvy na životné prostredie, vzhľadom na všeobecný charakter dokumentu, nie je možné vo fáze spracovania oznámenia o strategickom dokumente kvantifikovať. Jednotlivé environmentálne dosahy budú podrobne opísané v každom zámere investičnej akcie a príslušnej technickej dokumentácii a správe o hodnotení strategického dokumentu.

Niektoré konkrétne intervencie (investičné zámery/projekty) zahrnuté v strategickom dokumente môžu podliehať samostatnému posudzovaniu, v zmysle Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V takomto prípade, v procese posudzovania, budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie. Pri realizácii takýchto investičných zámerov sa bude dohliadať na dôslednú realizáciu navrhnutých opatrení.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva:

Strategický dokument nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov, ale vytvára predpoklady pre zvýšenie kvality ich života. Aktivity podporujúce zlepšenie kvality života obyvateľov sú zahrnuté tak vo vízii, ako aj v prioritách a strategických cieľoch, osobitne v prioritách a strategických cieľoch zameraných a zlepšovanie kvality všetkých zložiek životného prostredia, cieľoch a projektoch na zvýšenie ekonomickej výkonnosti územia a následne zlepšenie socioekonomickej situácie všetkých skupín obyvateľstva a v oblasti zlepšovania verejných služieb poskytovania zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb, s dôrazom na udržateľnosť a kvalitu poskytovaných služieb.

V rámci jednotlivých priorít sú strategické ciele definované s dôrazom na zlepšovanie kvality života obyvateľov nielen zlepšovaním kvality životného prostredia (technickej a environmentálnej infraštruktúry), ale aj služieb obyvateľom priamo spojených s podporou ich zdravia, a to podporou rozvoja relevantnej infraštruktúry (najmä športovej a voľnočasovej) a poskytovaním kvalitných verejných služieb v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb.

5. Vplyvy na chránené územia:

Strategický dokument „PREŠOV 2030“ sa v rámci svojich priorít a cieľov zameriava na ochranu prírodného dedičstva a prevenciu pred jeho degradáciou. Navrhované intervencie budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR v oblasti ochrany prírody a krajiny, budú rešpektované jednotlivé stupne ochrany v riešenom a dotknutom území. Strategický dokument má všeobecný charakter, bez konkrétneho spôsobu realizácie aktivít, preto nie je reálne špecifikovať riziká súvisiace s jeho realizáciou na chránené územia. Jednotlivé intervencie - investičné projektové zámery budú podliehať samostatnému posudzovaniu vplyvov na životné prostredie v zmysle platnej legislatívy. Navrhované intervencie predpokladajú využívanie takých postupov, ktoré umožnia využívanie prírodných daností krajiny za predpokladu rešpektovania ich ochrany a kultivácie.

Na území udržateľného mestského rozvoja Prešov sa nenachádzajú žiadne chránené územia ustanovené podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov alebo sú súčasťou sústavy chránených území NATURA 2000.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu:

Postup prípravy Vstupnej správy k strategickému dokumentu, ako aj samotného strategického dokumentu „PREŠOV 2030“ bol ovplyvnený špecifickými podmienkami v území, danými globálnou krízou a prípravami na nové programové obdobie EU 2021 – 2027, ako aj dôsledkami vojny na Ukrajine, ktorá zároveň predstavuje najvýznamnejšie riziko súvisiace s tvorbou a implementáciou strategického dokumentu.

K ďalším rizikám patria:

a) Riziká spojené s charakterom udalostí

- voľby do NR SR (september 2023);
- politická a ekonomická nestabilita;
- nové zistenia analýz (vrátane zlej interpretácie);
- nedostatočná informovanosť alebo prenos informácií;
- možné reformy v oblasti spravovania územia a tvorby verejných politík;
- nedostatočná koordinácia (medzi-inštitucionálna i vnútro-inštitucionálna);

- nedostatočné odborné a administratívne kapacity;
- nedostatočné zladenie očakávaní, potrieb a záujmov aktérov pri tvorbe dokumentu;

b) Vzťahové riziká:

- nepochopenie princípov otvoreného spravovania a úlohy aktérov;
- napätie v reakcii na rozličné udalosti, riešenia;
- nejasnosť v rôznych stratégiách a ich nepreviazanosť;
- nechuť / nedôvera jednotlivých aktérov;

c) Systémové riziká:

- nejasný model financovania administratívnych a organizačných kapacít;
- nesytemový prístup národnej úrovne k riadeniu regionálneho a miestneho rozvoja;
- nevyjasnené kompetencie a deliace línie medzi opatreniami Programu Slovensko a Plánu obnovy a odolnosti SR

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice:

Vymedzené územie nemá spoločnú hranicu so žiadnym iným štátom. Významné vplyvy ani značne nepriaznivé vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa nepredpokladajú.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti, vrátane jej združení:

Zainteresovanou verejnosťou sú všetci občania, združenia a iniciatívy občanov, právnické a fyzické osoby pôsobiace na území udržateľného mestského rozvoja Prešov.

2. Zoznam dotknutých subjektov:

- Obce (s hranicou katastra)
- Prešovský samosprávny kraj

Regionálne orgány štátnej správy

- Okresný úrad Prešov,
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva

Orgány špecializovanej štátnej správy

- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Pribinova 25, 811 09 Bratislava
- Ministerstvo dopravy SR, Námestie slobody č. 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
- Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, P.O. BOX 52, 837 52 Bratislava 37
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, 813 30 Bratislava
- Ministerstvo financií SR, Štefanovičova 5, P. O. BOX 82, 817 82 Bratislava
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Špitálska 4,6,8, 816 43 Bratislava
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava

- Ministerstvo kultúry SR, Nám. SNP č. 33, 813 31 Bratislava – Staré Mesto

Ďalšie dotknuté subjekty:

- Štátna ochrana prírody, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica
- LESY SR, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica
- Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Komenského 50, 042 48 Košice
- Slovenská správa ciest, Miletičova 19, P.O.BOX 19, 826 19 Bratislava
- Železnice SR, Bajkalská 720/41, 821 05 Ružinov
- Krajský pamiatkový úrad, Hlavná 2928/115, 080 01 Prešov
- Železnice SR, Bajkalská 720/41, 821 05 Ružinov

Záujmy podnikateľských subjektov, verejných inštitúcií a mimovládnych organizácií na území udržateľného mestského rozvoja Prešov nebudú dotknuté, počíta sa s ich spoluprácou na rozvoji územia, pri definovaní a realizovaní možností vzájomnej podpory.

3. Dotknuté susedné štáty:

Nie sú dotknuté.

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu):

Predkladané oznámenie neobsahuje žiadne mapové ani iné grafické dokumentácie.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu:

- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2020 – 2024
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030 (MIRRI)
- Návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 (Národná stratégia regionálneho rozvoja)
- Návrh Národného investičného plánu Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030 (MIRRI)
- Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 –2027 (ÚPVII)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska (skrátene KURS)
- Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030 (MH SR)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (MDV SR)
- Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (MŽP SR)
- Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (MŽP SR) 2021
- Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (v príprave)
- Metodika tvorby PHSR (ÚPVII, január 2020)
- Jednotný metodický rámec pre prípravu integrovaných územných stratégií a investícií v SR v programovom období 2021 – 2027 (MIRRI SR , august 2020)
- Vstupná správa pre spracovanie strategického dokumentu Programu hospodárskeho rozvoja
- Zákon č. 543/2002 Z. z. Zákon o ochrane prírody a krajiny
- Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- Zákon č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- koncepcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (MDV SR)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán do roku 2030 Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- Územný plán Prešovského kraja v znení ďalších zmien a doplnkov
- Program rozvoja mesta Prešov na roky 2015 - 2020 s výhľadom do roku 2025 (predĺženie platnosti do roku 2023)
- Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí Haniska, Ľubotice a Záborské
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021-2030

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Prešov, 16.08.2023

<p><i>Meno spracovateľa oznámenia</i></p>	<p>PhDr. Andrea Hagovská Pracovné zariadenie: expert Adresa: Líšče údolie 59 841 04 Bratislava Tel.: +421 948 777 535 e-mail: andrea.hagovska@gmail.com</p>
<p><i>Potvrdenie správnosti údajov oznámenia</i></p> <p><i>Podpis oprávneného zástupcu obstarávateľa</i></p> <p><i>Pečiatka</i></p>	<p>Ing. František Olha primátor mesta Prešov predseda Kooperačnej rady UMR Prešov Adresa: Hlavná 73 080 01 Prešov Tel.: + 421 51 3100 101 e-mail: primator@presov.sk</p>